

Motion till riksdagen 2006/07:Ub421

av Anders Ygeman m.fl. (s)

Högskola i Farsta, Skärholmen, Vällingby och Tensta

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om etablerandet av högskoleutbildningar i storstädernas förorter.

Motivering

Vi lever i ett samhälle där kunskap och utbildning blir en alltmer nödvändig tillgång. Det förefaller som om morgondagens stora skillnader kan komma att vara mellan dem som är högutbildade och dem som inte är det. Kanske blir kunskapen för vårt framtida samhälle vad kapital varit för 1900-talets.

En viktig skillnad finns dock. Till skillnad från kapitalet så växer kunskapen om den delas. För Stockholm – och Sverige – är därför en utbildningssatsning på bredden en viktig investering. Ju fler som är utbildade, ju starkare står Stockholm. Högskoleutbildningen måste därför göras tillgänglig för fler. Idag finns inte längre några formella spärrar som hindrar människor från att studera på grund av klasstillhörighet eller kön. I teorin står all offentlig utbildning öppen för alla. Ändå vet vi att det fortfarande är så att faktorer som studietraditioner i hemmet, socioekonomisk tillhörighet och etnicitet i hög grad är avgörande för vilka som studerar och vilka som inte gör det.

Många av dessa faktorer är svåra att på kort sikt göra något åt. Ofta krävs ett långsiktigt politiskt arbete i utjämnande syfte. I stora delar är detta arbete ett ansvar för den nationella politiken. En av de faktorer som påverkar i vilken grad människor väljer att studera på högskolenivå är avståndet. Det kan handla om ett känslomässigt avstånd, som kommer av en avsaknad av studietradition i släkten, eller ett rent fysiskt avstånd. Åt det känslomässiga avståndet, det sociala arvet, är det svårt att på kort sikt göra något. Här krävs en långsiktig, nationell politik för social utjämning.

Fel! Okänt namn på

Det finns en idémässig låsning i högskolepolitiken, en rest närmast från det förindustriella samhället, som gör att högskoleväsendet inte kan utvecklas vidare. Denna låsning gör att många på fullt allvar tycks tro att högskoleundervisning inte kan bedrivas på en ort om så inte skedde under 1600-talet. Alltså skall undervisning bedrivas i första hand i orter som Lund och Uppsala, medan skolor i Karlstad eller Örebro bör betraktas med misstänksamhet.

Denna förlegade utbildningssyn måste trängas undan av de verkliga förhållandena och behoven. I Stockholmsområdet har inte minst etablerandet av Södertörns högskola visat hur man kunnat nå nya grupper av studenter. Södertörns högskola har sin bas i Flemingsberg, men bedriver också utbildning i exempelvis Fittja.

Vi bör följa de exempel som visats på hur utbildning kan föras ut dit där människor bor. Detta behöver naturligtvis på intet sätt påverka samlandet av forskningsresurser och dylikt, utan bör i första hand beröra utbildning på grundnivå och i ämnen som inte är beroende av stationär laboratorieutrustning.

Lämpliga stadsdelar i Stockholm att etablera nya högskoleenheter på, i samarbete med exempelvis Stockholms universitet eller Södertörns högskola, skulle kunna vara knutpunkter i ytterstaden som Farsta, Skärholmen, Vällingby och Tensta.

Stockholm den 30 oktober 2006

Anders Ygeman (s)

Veronica Palm (s)

Carin Jämtin (s)